

Ledencijfers Sportbonden 2010 en 2011

Vergelijken, Verdiepen, Verrijken

**FACTS &
FIGURES**

Colofon

Tekst

Klaas Smink, Nicolette Schipper-van Veldhoven

Data

NOC*NSF, ABF Research

Databewerking

Klaas Smink

Ontwerp en opmaak

Diep Arnhem

NOC*NSF-publicatienummer

742

Uitgave

NOC*NSF / 2012

Unit Sportontwikkeling / programma Onderzoek

Postbus 302

6800 AH Arnhem

[026] 483 44 00

www.nocnsf.nl

Inhoud

Samenvatting	2
1. Inleiding	4
2. Totaalvergelijking KISS en ledenmodule 2011 en 2010	6
3. Inzoomen op 2010	12
3.1 Junioren en senioren	13
3.2 Mannen en vrouwen	18
3.3. Aantal natuurlijke personen versus lidmaatschappen	22
4. Verdieping op wijkniveau	24
4.1 Toelichting wijkprofielen	24
4.2. Lidmaatschappen op wijkniveau	27
5. Conclusie	30
Bijlage – Verklaring bronnen woonmilieutyping	32

Samenvatting

Deze rapportage geeft een nader inzicht in de vergelijkende cijfers tussen de ledental- en cijfers van sportbonden zoals verzameld op de 'oude manier' via de ledenmodule en op de 'nieuwe manier' via het Kennis Informatie Systeem Sport (KISS).

Deze vergelijking en verdieping van de data laat zien dat:

- Het absolute ledenaantal van bij de NOC*NSF aangesloten sportbonden iets lager ligt in KISS dan in de ledenmodule en dat dit vooral komt door technisch-administratieve oorzaken;
- De verhouding junior/senior en man/vrouw nog verschilt tussen KISS en de ledenmodule. Ook dit vraagt in de toekomst om nauwkeurige administratie van de ledentalen cijfers;
- Ongeveer 20% van de sporters meerdere lidmaatschappen heeft, waardoor het aantal natuurlijke personen dat lid is van een bij NOC*NSF aangesloten sportbond ongeveer 3,9 miljoen is.

Dataverrijking

Op basis van de op dit moment beschikbare KISS-data is een veel gedetailleerder inzicht in het ledental van bij de NOC*NSF aangesloten sportbonden mogelijk dan voorheen. Sportparticipatie cijfers (gedefinieerd als lidmaatschappen van sportverenigingen) kunnen op postcodeniveau gekoppeld worden aan een typering van de wijk (woonmilieu). Deze eerste dataverrijking laat zien dat op het platteland gemiddeld meer mensen lid zijn van een bij NOC*NSF aangesloten sportbond dan in de stad.

De mogelijkheid om binnen KISS ledencijfers tot op postcodeniveau te koppelen aan diverse bronnen van externe data, kan ervoor zorgen dat in de toekomst NOC*NSF en de bij haar aangesloten sportbonden landelijk inzicht kunnen verkrijgen in de lokale factoren die doorslaggevend zijn voor het verhogen van de lidmaatschappen, zodat het landelijke beleid in de toekomst beter kan aansluiten bij de lokale praktijk.

1. Inleiding

De ledencijfers van de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden zijn jarenlang ingezameld via de ledenmodule. In de periode 2010-2012 wordt echter geleidelijk overgestapt naar een nieuwe manier van het verzamelen van ledencijfers: via het Kennis Informatie Systeem Sport (KISS).

Omdat de bonden meer informatie over hun leden moeten invoeren, biedt KISS de mogelijkheid om specifiekere ledencijfers aan te leveren. Bovendien bieden online applicaties tal van mogelijkheden om de cijfers op allerlei manieren te presenteren, rapporteren en vergelijken – er kan zelfs op postcodeniveau gekeken worden naar de sportparticipatie in een specifieke tak van sport.

Deze mogelijkheden zijn op dit moment nog in ontwikkeling, maar met de cijfers die over 2010 en 2011 via zowel KISS als de ledenmodule zijn ingezameld, kunnen al wel de nodige inzichten verkregen worden.

De cijfers van KISS 2011 worden op dit moment nog bewerkt, waardoor het voor 2011 alleen mogelijk is een totaalvergelijking te maken. De cijfers voor 2010 bieden de mogelijkheid tot nadere analyse: deze zijn op het niveau van leeftijd, geslacht en postcode voor het grootste deel bekend.

Deze rapportage kent drie doelstellingen:

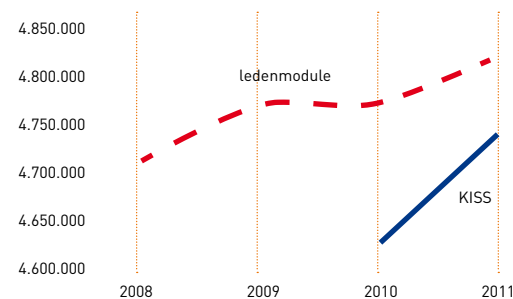
- **Vergelijken:** een vergelijking bieden tussen de totale ledencijfers uit KISS en de ledenmodule over 2011 en 2010;
- **Verdiepen:** een verdieping van deze vergelijking over 2010;
- **Verrijken:** een eerste verrijking van de cijfers over 2010 door deze te koppelen op postcode-niveau aan woonmilieus.

Deze doelstellingen zullen per hoofdstuk verder uitgewerkt worden.

2. Vergelijken: totaalvergelijking KISS en ledenmodule 2011 en 2010

Grafiek 2.1 geeft een vergelijking weer tussen de ledencijfers die de sportbonden via KISS hebben aangeleverd en de ledencijfers die via de ledenmodule zijn aangeleverd, voor zowel 2011 als 2010

Grafiek 2.1. Vergelijking KISS en ledenmodule

Grafiek 2.1. laat zien dat het absolute aantal sporters vanuit KISS, 47.758 lager ligt dan het absolute aantal sporters in de ledenmodule. Het absolute aantal sporters dat de bonden via KISS hebben aangeleverd in 2011 is 4.773.059, tegenover 4.820.817 sporters in de ledenmodule.

In algemene zin kennen deze absolute verschillen twee oorzaken, die voornamelijk administratief zijn:

- De peildatum die de bond in KISS gehanteerd heeft kan anders zijn dan de peildatum die in de ledenmodule gehanteerd is. Stel bijvoorbeeld dat de Koninklijke Nederlandse Biljart Bond in de ledenmodule haar leden per 1 januari 2011 heeft doorgegeven, terwijl zij in KISS haar leden per 31 december 2011 heeft doorgegeven. In dat geval zit er bijna een jaar tussen, terwijl het in beide gevallen gaat om het ledencijfer van 2011.
- De bond is door technisch-administratieve oorzaken nog niet in staat geweest om al haar leden te ontsluiten via KISS. Dit kan komen doordat zij bijvoorbeeld nog niet van al haar leden de geboortedatum weet, of doordat nog niet alle leden op een juiste manier in het format van KISS gezet zijn.

In tabel 2.1 staan de absolute totaalcijfers per bond over zowel 2010 als 2011 weergegeven. Hoewel het absolute ledenaantal met KISS dus lager ligt, blijkt de procentuele groei in KISS wel groter dan in de ledenmodule (respectievelijk 2,5% en 1,0%). Dit geeft aan dat de bonden het aanleveren van de ledengegevens voor KISS in 2011 al beter op orde hebben dan in 2010.

Tabel 2.1. Absolute aantallen leden sportbonden in KISS en ledenmodule

		ledenmodule (lm)		KISS	
		lm	KISS	lm	KISS
Bond		2011	2011	2010	2010
1	Aikido Nederland	3.523	3.523	3.901	3.314
2	Alg. Nederlandse Sjoelbond	1.763	1.520	1.726	1.821
3	American Football Bond Nederland	2.010	1.720	1.513	1.198
4	Atletiekunie	137.617	137.617	134.359	134.360
5	Badminton Nederland	55.924	55.924	59.242	59.242
6	Bob en Sleebond Nederland*	72	90	84	90
7	Fed. Oosterse Gevechtskunsten	7.080	7.080	7.208	4.888
8	Fed. van Klootschieters en Kogelwerpers	3.678	3.678	3.774	3.775
9	Gehandicaptensport Nederland	11.261	11.131	17.562	13.469
10	Holland Surfing Association*	700	568	-	-
11	Judo Bond Nederland	53.239	53.239	61.470	52.746
12	Karate-do Bond Nederland	9.286	8.164	8.799	8.972
13	KNAC Nat. Autosport Fed. (KNAF)	9.984	8.759	10.158	6.939
14	Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	2.760	2.760	2.545	2.511
15	Koninklijke Nederlandse Base-en Softball Bond	23.038	22.963	23.236	23.183
16	Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	32.452	29.122	32.853	30.273
17	Koninklijke Nederlandse Bond voor Lichamelijke Opvoeding	41.579	41.703	37.716	35.914
18	Koninklijke Nederlandse Cricket Bond*	5.238	5.900	5.237	5.900
19	Koninklijke Nederlandse Dam Bond	5.976	5.965	5.856	5.833

		lm	KISS	lm	KISS
		lm 2011	KISS 2011	lm 2010	KISS 2010
20	Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	245.987	244.074	255.281	217.270
21	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie*	211.733	219.075	212.142	219.075
22	Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	231.025	225.164	227.357	224.283
23	Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	13.255	13.993	13.483	13.307
24	Koninklijke Nederlandse Kegel Bond	5.837	5.503	5.968	5.832
25	Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport-Vereniging	54.821	55.257	54.607	54.797
26	Koninklijke Nederlandse Kolf Bond	575	592	596	575
27	Koninklijke Nederlandse Korfbal Verbond*	97.629	96.949	100.726	96.949
28	Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie**	8.542	8.542	8.397	8.397
29	Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	668.811	688.345	690.370	692.702
30	Koninklijke Nederlandse Motorboot Club	478	480	478	494
31	Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	52.539	53.372	48.321	48.588
32	Koninklijke Nederlandse Roei Bond	30.819	28.895	30.227	28.894
33	Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	23.510	22.058	23.807	22.073
34	Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijders Bond	118.679	118.680	73.427	73.641
35	Koninklijke Nederlandse Schutters Associatie**	42.692	42.692	42.290	42.290
36	Koninklijke Nederlandse Ver. voor Luchtvaart	15.006	15.033	13.393	13.247
37	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.205.808	1.209.419	1.188.873	1.192.681
38	Koninklijke Nederlandse Wielren Unie	24.977	24.977	25.730	28.566
39	Koninklijke Nederlandse Zwembond	139.683	75.967	140.618	65.536

Bond	lm	KISS	lm	KISS
	2011	2011	2010	2010
40 Nederlands Handbal Verbond	54.130	54.130	54.426	63.496
41 Nederlandse Algemene Danssport Bond*	3.391	3.391	6.062	6.062
42 Nederlandse Basketball Bond	49.327	49.325	42.350	45.155
43 Nederlandse Beugel Bond	1.359	1.359	1.376	1.342
44 Nederlandse Boks Bond	1.308	1.909	1.339	1.299
45 Nederlandse Bowling Federatie	14.221	14.235	14.673	12.671
46 Nederlandse Bridge Bond	117.036	92.291	115.785	93.122
47 Nederlandse Curlina Bond	137	143	140	143
57 Nederlandse Jeu de Boules Bond	18.238	18.238	18.094	18.293
Nederlandse Kano Bond***	-	-	6.680	6.680
58 Nederlandse Kruisboog Bond	3.021	1.000	2.971	1.187
59 Nederlandse Minigolfbond	674	584	674	645
60 Nederlandse Onderwatersport Bond	15.479	17.507	17.917	15.830
61 Nederlandse Racquetball Associatie	27	27	27	27
62 Nederlandse Roller sports en Bandy Bond (NRBB)*	716	715	776	715
63 Nederlandse Rugby Bond*	9.738	8.580	8.832	8.580
64 Nederlandse Ski Vereniging	91.320	89.850	96.726	103.843
65 Nederlandse Tafeltennisbond	32.901	32.785	33.627	33.524
66 Nederlandse Toer Fiets Unie	50.597	50.339	47.824	47.853
67 Nederlandse Triathlon Bond	17.345	6.662	10.481	6.321
Nederlandse Vijfkamp Bond****	-	-	497	497
68 Nederlandse Volleybal Bond	125.147	120.122	125.785	120.856
69 Nederlandse Wandelsport Bond	60.420	52.758	36.494	35.265
70 Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	2.787	2.788	3.032	1.325
71 Reddingsbrigade Nederland	24.937	24.362	26.986	24.360
72 Squash Bond Nederland	16.082	16.082	15.512	15.471
73 Taekwondo Bond Nederland	7.289	7.289	7.878	7.878
74 Watersportverbond	89.831	89.831	94.413	86.665
Totaal	4.820.817	4.743.269	4.773.905	4.625.605

* deze bonden hebben geen volledige KISS-cijfers aangeleverd over 2010 of 2011, waardoor hun cijfers gelijk gesteld zijn aan 2011 of 2010

** deze bonden hebben geen volledige KISS-cijfers aangeleverd over 2010, waardoor hun cijfers gelijk gesteld zijn aan de ledenmodule

*** in 2011 opgegaan in Watersportverbond

**** in 2011 opgegaan in Koninklijke Nederlandse Schutters Associatie

3.

Verdiepen: Inzoomen op 2010

Van de 74 sportbonden hebben er 60 hun cijfers over 2010 zodanig aangeleverd, dat een gedetailleerde vergelijking tussen de cijfers uit KISS en de ledenmodule gemaakt kan worden. Algemene uitspraken die in dit verband gedaan worden gelden dus niet voor alle bonden, maar wel voor de grote meerderheid.

Er wordt eerst ingezoomd op basis van leeftijd (junioren/senioren) en daarna op basis van geslacht (mannen/vrouwen). Beiden worden afzonderlijk toegelicht. Daarna wordt ingegaan op het verschil tussen het aantal lidmaatschappen en het aantal natuurlijke personen.

3.1 Junioren en senioren

Tabel 3.1 geeft een gedetailleerd inzicht in de verhouding tussen junioren en senioren. Uit tabel 3.1 komt naar voren dat het aantal junioren relatief kleiner is dan tot nu toe werd aangenomen. In de ledenmodule werden leden waarvan de leeftijd en het geslacht onbekend was, geregistreerd als mannelijke senior. Daardoor bestond het beeld dat het aantal junioren misschien groter was dan altijd bleek uit de cijfers. De huidige inzichten bevestigen dit niet. Wel is het zo dat van 74.087 leden uit KISS de leeftijd onbekend is. De oorzaak hiervan ligt waarschijnlijk in de administratie van de afzonderlijke bonden, zoals ook bij het totale ledenaantal het geval is. Daarmee valt dus te verwachten dat de komende jaren – naarmate de bonden hun administratie meer op KISS hebben afgestemd – het aantal leden waarvan de leeftijd onbekend is af zal nemen.

Tabel 3.1 aantal junioren en senioren per sportbond

Bond	lm	KISS
	Totaal	
1	1.821	1.726
2	1.198	1.513
3	84	84
4	3.775	3.774
5	52.746	61.470
6	6.939	10.158
7	35.914	37.716
8	96.949	100.726
9	80.256	94.413
10	28.894	30.227
11	65.527	73.427
12	27.753	25.730
13	2.511	2.545
14	23.183	23.236
15	6.013	5.237
16	5.833	5.856
17	217.270	255.281
18	219.075	212.142
19	224.283	227.357
20	13.307	13.483
21	5.832	5.968
22	575	596
23	6.806	8.397
24	692.702	690.370
25	494	478
26	48.589	48.321
27	22.073	23.807
28	13.247	13.393
29	1.192.681	1.188.873
30	87.609	140.618
31	134.360	134.359
32	63.496	54.426
33	3.390	6.062

 KISS
  ledenmodule (lm)

lm	KISS	lm	KISS	onbekend
Junioren		Senioren		
67	54	1.754	1.672	0
376	588	822	925	0
7	10	57	74	20
591	593	3.141	3.181	43
38.745	40.409	13.988	21.061	13
417	231	6.515	9.927	7
488	622	35.050	37.094	376
47.121	50.074	49.794	50.652	34
6.523	0	57.731	94.413	16.002
2.173	2.887	26.676	27.340	45
36.730	36.822	28.691	36.605	106
8.532	6.255	19.140	19.475	81
1.160	1.260	1.351	1.285	0
8.967	9.339	14.110	13.897	106
1.176	1.284	4.030	3.953	807
846	792	4.668	5.064	319
153.079	178.697	60.414	76.584	3.777
73.455	64.741	145.615	147.401	5
142.555	142.630	81.632	84.727	96
3.540	4.385	9.761	9.098	6
174	73	5.353	5.895	305
0	0	570	596	5
346	0	6.448	8.397	12
156.183	156.364	536.501	534.006	18
1	0	487	478	6
4.289	4.378	43.318	43.943	982
5.865	6.824	16.110	16.983	98
576	583	12.343	12.810	328
533.770	603.692	654.831	585.181	4.080
42.821	88.098	44.338	52.520	450
32.671	32.671	101.656	101.688	33
31.958	27.231	31.460	27.195	78
392	1.883	2.460	4.179	538

Tabel 3.1 aantal junioren en senioren per sportbond

Bond	lm	KISS
	Totaal	
34 Nederlandse Badminton Bond	59.242	59.242
35 Nederlandse Basketball Bond	45.155	42.350
36 Nederlandse Boks bond	1.299	1.339
37 Nederlandse Bowling Federatie	12.671	14.673
38 Nederlandse Bridge Bond	93.122	115.785
39 Nederlandse Darts Bond	35.692	36.131
40 Nederlandse Floorball en Unihockeybond	1.059	1.078
41 Nederlandse Frisbee Bond	1.089	1.012
42 Nederlandse Go Bond	323	716
43 Nederlandse Golf Federatie	367.732	353.165
44 Nederlandse Handboog Bond	9.486	9.484
45 Nederlandse IJshockey Bond	6.185	6.198
46 Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	1.309	1.414
47 Nederlandse Jeu de Boules Bond	18.293	18.094
Nederlandse Kano Bond*	6.409	6.680
48 Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	54.778	54.607
49 Nederlandse Onderwatersport Bond	15.830	17.917
50 Nederlandse Rugby Bond	8.580	8.832
51 Nederlandse Ski Vereniging	103.843	96.726
52 Nederlandse Tafeltennis Bond	33.524	33.627
53 Nederlandse Toer Fiets Unie	47.853	47.824
54 Nederlandse Triathlon Bond	6.321	10.481
55 Nederlandse Volleybal Bond	120.856	125.785
56 Nederlandse Wandelsport Bond	35.265	36.494
57 Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	1.325	3.032
58 Reddingsbrigade Nederland	24.360	26.986
59 Squash Bond Nederland	15.471	15.512
60 Taekwondo Bond Nederland	7.878	7.878
Eindtotaal	4.520.135	4.654.831

lm KISS ledenmodule (lm)

lm	KISS	lm	KISS	onbekend
Junioren		Senioren		
20.486	20.967	38.703	38.275	53
22.000	23.550	23.148	18.800	7
395	439	902	900	2
9.634	1.383	3.035	13.290	2
129	1.078	70.832	114.707	22.161
299	165	35.188	35.966	205
355	459	581	619	123
207	203	805	809	77
16	37	273	679	34
13.211	17.814	352.986	335.351	1.535
2.153	2.151	7.330	7.333	3
1.354	1.303	4.827	4.895	4
8	8	1.206	1.406	95
192	192	18.086	17.902	15
759	789	5.618	5.891	32
7.519	7.511	47.250	47.096	9
1.356	1.615	14.460	16.302	14
3.196	3.494	5.379	5.338	5
19.435	14.390	77.024	82.336	7.384
9.091	9.105	24.430	24.522	3
1.284	1.313	46.229	46.511	340
361	435	5.960	10.046	0
51.665	51.056	69.169	74.729	22
3.677	14.445	22.069	22.049	9.519
178	160	1.147	2.872	0
10.632	15.059	10.476	11.927	3.252
543	643	14.514	14.869	414
4.828	4.829	3.049	3.049	1
1.520.557	1.658.063	2.925.491	2.996.768	74.087

* in 2011 opgegaan in Watersportverbond

3.2 Mannen en vrouwen

Tabel 3.2. geeft een gedetailleerd inzicht in de verhouding tussen mannen en vrouwen.

Uit tabel 3.2 komt naar voren dat het aantal mannen en vrouwen (zowel junioren als senioren) beiden lager ligt dan op basis van de ledenmodule werd verondersteld. De mannen kennen

Tabel 3.2. aantal mannen en vrouwen per sportbond

Bond	lm	KISS
	Totaal	
1 Algemene Nederlandse Sjoelbond	1.821	1.726
2 American Football Bond Nederland	1.198	1.513
3 Bob en Sleebond Nederland	84	84
4 Federatie van Klootschieters en Kogelwerpers	3.775	3.774
5 Judo Bond Nederland	52.746	61.470
6 KNAC Nationale Autosport Federatie	6.939	10.158
7 KNBLO-wandelsportorganisatie NL	35.914	37.716
8 Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	96.949	100.726
9 Koninklijk Nederlands Watersportverbond	80.256	94.413
10 Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	28.894	30.227
11 Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	65.527	73.427
12 Koninklijke Nederlandsche Wietren Unie	27.753	25.730
13 Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	2.511	2.545
14 Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	23.183	23.236
15 Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	6.013	5.237
16 Koninklijke Nederlandse Dambond	5.833	5.856
17 Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	217.270	255.281
18 Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	219.075	212.142
19 Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	224.283	227.357
20 Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	13.307	13.483
21 Koninklijke Nederlandse Kegel Bond	5.832	5.968
22 Koninklijke Nederlandse Kolf Bond	575	596
23 Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	6.806	8.397
24 Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	692.702	690.370
25 Koninklijke Nederlandse Motorboot Club	494	478
26 Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	48.589	48.321
27 Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	22.073	23.807
28 Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	13.247	13.393

een iets grotere absolute daling dan het aantal vrouwen, maar relatief gezien is de daling vrijwel gelijk.

Van 21.028 sporters is het geslacht onbekend. Net zoals bij de sporters waarvan de leeftijd onbekend is, heeft dit waarschijnlijk een administratieve oorzaak.

	lm	KISS	lm	KISS	onbekend
	Mannen		Vrouwen		
	810	783	1.011	943	0
	1.162	1.429	36	84	0
	55	67	12	17	17
	3.041	3.041	733	733	1
	42.967	50.342	9.779	11.128	0
	6.288	9.479	635	679	16
	16.083	16.808	19.612	20.908	219
	39.861	41.269	57.066	59.457	22
	63.184	94.413	11.414	0	5.658
	14.955	15.606	13.936	14.621	3
	35.891	42.007	29.636	31.420	0
	24.399	22.087	3.342	3.643	12
	1.927	1.954	584	591	0
	16.942	17.469	6.241	5.767	0
	5.391	4.923	367	314	255
	5.563	5.642	270	214	0
	35.079	39.087	182.183	216.194	8
	44.537	42.564	174.538	169.578	0
	93.960	96.011	130.323	131.346	0
	9.248	9.380	4.056	4.103	3
	3.346	3.401	2.486	2.567	0
	351	368	0	228	224
	3.639	5.049	3.094	3.348	73
	372.865	371.816	319.837	318.554	0
	465	454	29	24	0
	43.266	43.759	5.105	4.562	218
	20.831	22.367	1.242	1.440	0
	12.292	12.454	930	939	25

Bond	lm	KISS
	Totaal	
29 Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.192.681	1.188.873
30 Koninklijke Nederlandse Zwembond	87.609	140.618
31 Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie	134.360	134.359
32 Nederlands Handbal Verbond	63.496	54.426
33 Nederlandse Algemene Danssport Bond	3.390	6.062
34 Nederlandse Badminton Bond	59.242	59.242
35 Nederlandse Basketball Bond	45.155	42.350
36 Nederlandse Boks bond	1.299	1.339
37 Nederlandse Bowling Federatie	12.671	14.673
38 Nederlandse Bridge Bond	93.122	115.785
39 Nederlandse Darts Bond	35.692	36.131
40 Nederlandse Floorball en Unihockeybond	1.059	1.078
41 Nederlandse Frisbee Bond	1.089	1.012
42 Nederlandse Go Bond	323	716
43 Nederlandse Golf Federatie	367.732	353.165
44 Nederlandse Handboog Bond	9.486	9.484
45 Nederlandse IJshockey Bond	6.185	6.198
46 Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	1.309	1.414
47 Nederlandse Jeu de Boules Bond	18.293	18.094
Nederlandse Kano Bond*	6.409	6.680
48 Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	54.778	54.607
49 Nederlandse Onderwatersport Bond	15.830	17.917
50 Nederlandse Rugby Bond	8.580	8.832
51 Nederlandse Ski Vereniging	103.843	96.726
52 Nederlandse Tafeltennis Bond	33.524	33.627
53 Nederlandse Toer Fiets Unie	47.853	47.824
54 Nederlandse Triathlon Bond	6.321	10.481
55 Nederlandse Volleybal Bond	120.856	125.785
56 Nederlandse Wandelsport Bond	35.265	36.494
57 Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	1.325	3.032
58 Reddingsbrigade Nederland	24.360	26.986
59 Squash Bond Nederland	15.471	15.512
60 Taekwondo Bond Nederland	7.878	7.878
Eindtotaal	4.520.135	4.654.831

* in 2011 opgegaan in Watersportverbond

lm	KISS	lm	KISS	onbekend
Mannen		Vrouwen		
1.068.581	1.068.623	120.291	120.250	3.809
45.232	71.400	42.373	69.218	4
69.509	69.515	64.851	64.844	0
19.246	16.516	44.174	37.910	76
1.627	2.213	1.763	3.849	0
33.167	33.175	26.066	26.067	9
32.323	30.350	12.832	12.000	0
1.158	1.220	140	119	1
8.868	10.237	3.803	4.436	0
38.425	47.931	54.697	67.854	0
31.665	32.099	4.027	4.032	0
742	753	317	325	0
704	704	308	308	77
303	649	20	67	0
245.064	234.574	122.668	118.591	0
7.942	7.937	1.544	1.547	0
5.310	5.335	873	863	2
717	779	592	635	0
11.099	10.985	7.179	7.109	15
4.505	4.734	1.882	1.946	22
34.382	34.209	20.396	20.398	0
11.970	13.413	3.860	4.504	0
7.789	7.969	791	863	0
50.462	52.369	43.302	44.357	10.079
27.700	27.783	5.824	5.844	0
42.504	42.682	5.225	5.142	124
4.780	8.178	1.541	2.303	0
44.131	46.780	76.724	79.005	1
16.247	17.902	18.982	18.592	36
1.091	2.604	234	428	0
12.885	14.029	11.456	12.957	19
11.695	11.719	3.776	3.793	0
5.699	5.699	2.179	2.179	0
2.815.920	2.909.094	1.683.187	1.745.737	21.028

KISS ledenmodule (lm)

3.3. Aantal natuurlijke personen versus lidmaatschappen

Met KISS kunnen de ledenaantallen nauwkeuriger vastgesteld worden. Het gaat hierbij vooralsnog puur om het aantal geregistreerde lidmaatschappen, dit is iets anders dan het aantal natuurlijke personen dat lid is van een bij NOC*NSF aangesloten organisatie. Met KISS is het mogelijk om ook het effectieve aantal personen vast te stellen. Doordat de sportbonden hun ledenaantallen gedetailleerder aanleveren, kan naast het aantal lidmaatschappen ook het aantal natuurlijke personen vastgesteld worden. Iemand die bijvoorbeeld lid was van zowel de Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond als de Nederlandse Dart Bond, werd in de ledenmodule twee keer geregistreerd als lid van een bij NOC*NSF aangesloten organisatie.

Vooralsnog is het alleen mogelijk om te rapporteren over het totaal van 2010, zonder daarbij onderscheid te maken per sportbond.

In 2010 waren er 3.871.083 natuurlijke personen aangesloten bij een bij NOC*NSF aangesloten sportbond. Op een totaal van 4.625.605 lidmaatschappen betekent dit dat bijna 20% van de Nederlandse sporters bij meer dan één sportbond een lidmaatschap heeft.

4. Verrijking: KISS postcodeniveau gekoppeld aan woonmilieus

Naast een nauwkeuriger inzicht in de actuele ledencijfers van de bij NOC*NSF aangesloten bonden, biedt KISS de mogelijkheid om op postcodeniveau in te zoomen op de lidmaatschappen.

Dit wordt interessant als deze cijfers vervolgens gekoppeld worden aan externe data (data-verrijking), waarmee meer gezegd kan worden over een bepaald postcodegebied. Op basis daarvan – en binnen de mogelijkheden op dit moment – is gekozen om de data uit KISS te koppelen aan zogeheten wijkprofielen (ABF Research). Daarin worden postcodegebieden aan de hand van een aantal criteria ingedeeld naar type.

Eerst zal toegelicht worden hoe de wijkprofielen eruit zien, daarna zal een koppeling gemaakt worden met de lidmaatschappen. Daarmee wordt inzichtelijk hoe de lidmaatschappen verdeeld zijn over de verschillende wijkprofielen.

4.1 Toelichting wijkprofielen

In Nederland zijn ongeveer 4.000 viercijferige postcodegebieden. Deze postcodegebieden zijn in te delen op basis van een aantal dimensies, waarmee een specifiek wijkprofiel ontstaat. Deze wijkprofielen zijn gebaseerd op de volgende, objectieve dimensies:

- Dichtheid
- Bereikbaarheid
- Functiemenging
- Kwaliteit bebouwing

De woonmilieutypologie is gebaseerd op de postcode-indeling van voor 2007. Dit betekent dat aan de nieuw toegevoegde postcodegebieden geen woonmilieutypologie is toegekend. Deze postcodegebieden zijn dan ook buiten beschouwing gelaten in deze rapportage. Dit betekent dat van de 16.399.175 inwoners waar in KISS 2010 vanuit gegaan is, in totaal 4.700 inwoners buiten beschouwing zijn gelaten. Deze analyse gaat dus over 16.394.475 inwoners, ofwel 99,97 % van de Nederlandse bevolking in 2010.

Er zijn zes typen woonmilieus te onderscheiden:

- 1 Centrum stedelijk
- 2 Stedelijk buiten centrum
- 3 Groen stedelijk
- 4 Centrum dorps
- 5 Landelijk wonen
- 6 Werkgebied

Centrum stedelijk

Het eerste woonmilieutype is 'centrum-stedelijk'. Deze categorie bevat de centra van steden, maar ook een aantal centraal gelegen wijken net buiten het centrum. In elke stedelijke plaats is op basis van het aantal centrumvoorzieningen één postcodegebied als het centrum aangewezen. Vervolgens is een aantal andere wijken als centrum-stedelijk gekenmerkt op basis van de afstand tot het centrum, het percentage werkgelegenheid in horeca, detailhandel en zakelijke diensten, de dichtheid, aanwezigheid van meergezinswoningen en de aanwezigheid van (groot-)stedelijke voorzieningen (bioscoop, theater, museum). Naast deze centra kan ook de rand rond het centrum als centrum-stedelijk getypeerd worden. Deze gebieden zijn geselecteerd door te kijken naar de ligging ten opzichte van de centrum-postcode, de dichtheid, de aanwezigheid van voorzieningen en de mate van functiemenging in deze gebieden.

Stedelijk buiten centrum

Het tweede woonmilieutype is 'buiten-centrum'. Dit zijn de wijken die op een wat grotere afstand van het centrum liggen. Ze hebben een hogere dichtheid dan de randmilieus (die hierna besproken worden) en meestal ook hoger dan de centrummilieus. Er is sprake van een grote variëteit binnen deze categorie. Zowel tuindorpen, vooroorlogse etagebouw als naoorlogse hoogbouw wijken vallen binnen deze categorie.

Groen stedelijk

Het derde stedelijke woonmilieutype is 'groen-stedelijk'. Om te bepalen of er sprake is van een randmilieu is allereerst nagegaan of het gebied vooral als woongebied fungeert. Wijken met een grote hoeveelheid werkgelegenheid vallen af als randmilieu. Vervolgens is de dichtheid bekeken, rekening houdend met de samenstelling van de woningvoorraad. Als de dichtheid, gegeven de samenstelling van de woningvoorraad, lager is dan gemiddeld is er sprake van een groen-stedelijk milieu. De nieuwbouwwijken worden tot de groen-stedelijke wijken gerekend.

Centrum dorps

Buiten de stad zijn er twee typen woonmilieus. De eerste is 'centrum dorps'. Dit gaat om postcodegebieden buiten de stad, met een relatief hogere dichtheid en/of meer voorzieningen ten opzichte van de andere buiten-stedelijke categorie: 'landelijk wonen'.

Landelijk wonen

Postcodegebieden met een lage dichtheid en relatief weinig voorzieningen worden tot het woonmilieutype 'landelijk wonen' gerekend. Dit kunnen dus woonwijken zijn in een lage dichtheid, maar zijn voornamelijk landelijke gebieden met verspreide bebouwing.

Werkgebied

Naast de 5 woongebieden bestaat ook een categorie 'werkgebied'. Dit is een klein deel van de postcodes, die moeilijk als woonmilieu gekenmerkt kunnen worden, omdat ze grotendeels uit werkgebied bestaan. In totaal staat 0,05 procent van de woningen in deze werkgebieden.

4.2 Lidmaatschappen naar wijkprofiel

De lidmaatschappen naar wijkprofiel zijn inzichtelijk gemaakt door de lidmaatschappen en inwoners per postcodeniveau te koppelen aan de indeling naar woonmilieu. Het resultaat van deze koppeling is zichtbaar in tabel 4.1.

Tabel 4.1. koppeling lidmaatschappen aan woonmilieus

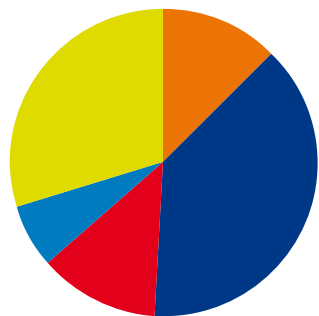
Woonmilieu	Lidmaatschappen	Inwoners	Sportparticipatie
landelijk wonen	552.889	1.672.525	33,1%
centrum dorps	1.713.450	5.404.395	31,7%
groen stedelijk	562.360	1.932.200	29,1%
centrum stedelijk	300.980	1.320.325	22,8%
stedelijk buiten centrum	1.319.997	6.059.470	21,8%
werkgebied	2.026	5.560	36,4%
Totaal	4.451.702	16.394.475	27,2%

Tabel 4.1. bevestigt een beeld dat al jaren bestaat, maar wat nog niet eerder cijfermatig onderbouwd is: op het platteland zijn gemiddeld meer mensen lid van een sportvereniging dan in de stad.

De drie stedelijke woonmilieus (Groen stedelijk, Centrum stedelijk, Stedelijk buiten centrum) omvatten gezamenlijk 9.311.995 inwoners, ofwel 56,8% van de bevolking. Daarin is gemiddeld 23,4% van de mensen lid van een sportvereniging.

In de twee landelijke woongebieden wonen in totaal 7.076.920 mensen. Daarvan is 32,0% lid van een sportvereniging.

Lidmaatschappen naar wijkprofiel

- landelijk wonen
- centrum dorps
- groen stedelijk
- centrum stedelijk
- stedelijk buiten centrum
- werkgebied

5. Conclusie

Deze rapportage geeft een nader inzicht in de vergelijkende cijfers tussen de ledentallencijfers van sportbonden zoals verzameld op de 'oude manier' via de ledenmodule en op de 'nieuwe manier' via het Kennis Informatie Systeem Sport (KISS).

Deze vergelijking en verdieping laat zien dat:

- Het absolute ledenaantal van de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden iets lager ligt in KISS dan in de ledenmodule en dat dit vooral komt door technisch-administratieve oorzaken;
- De verhouding junior/senior en man/vrouw nog verschilt tussen KISS en de ledenmodule. Ook dit vraagt in de toekomst om nauwkeurige administratie van de ledentallen cijfers;
- Ongeveer 20% van de sporters meerdere lidmaatschappen heeft, waardoor het aantal natuurlijke personen dat lid is van een bij NOC*NSF aangesloten sportbond ongeveer 3,9 miljoen is.

Dataverrijking

Daarnaast zijn de data uit KISS gekoppeld aan wijkprofielen, waarmee de lidmaatschappen op postcodeniveau gekoppeld zijn aan een typering van de wijk – een eerste dataverrijking. Deze eerste gegevens laten zien dat op het platteland gemiddeld meer mensen lid zijn van een bij NOC*NSF aangesloten sportbond dan in de stad. Dataverrijking geeft inzichten voor een lokale aanpak, zodat acties kunnen aansluiten bij diverse profielen.

Toekomst

Op basis van de op dit moment beschikbare KISS-data is een veel gedetailleerder inzicht in het ledental van de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden mogelijk dan voorheen. Bovendien kunnen ledencijfers tot op postcodeniveau gekoppeld worden aan externe data over bijvoorbeeld woonmilieu, maar ook aan allerlei andere denkbare sociaal-maatschappelijke kenmerken.

NOC*NSF en de bij haar aangesloten sportbonden kunnen daarmee landelijk inzicht verkrijgen in de lokale factoren die doorslaggevend zijn voor de sportparticipatie, zodat het landelijke beleid in de toekomst beter aan kan sluiten bij de lokale praktijk.

Bijlage

Verklaring bronnen woonmilieutypering (ABF Research)

Een belangrijke bron voor het berekenen van de woonmilieus betreft de bodemstatistiek. De meest recente versie hiervan heeft betrekking op het jaar 2006. Naast de bodemstatistiek wordt met name gebruik gemaakt van gegevens uit het LBV (Locatie Bestand Vastgoed, 2008), Syswov (Systeem Woningvoorraad, 2008), het Wegenerbestand (2008), de omgevingsadressendichtheid (2006), huishoudens, woningen en woon-eenheden van het CBS (2007 en 2008) en LISA (Landelijk Informatiesysteem Arbeidsplaatsen, 2007). Om het aantal voorzieningen per postcode te bekijken worden hiervoor gegevens gebruikt van het Nfc (Nederlandse Federatie voor Cinematografie, 2009), Tin (Theater Instituut Nederland, 2007) en Mjk (Nederlandse Museumvereniging, 2009). Om een onderverdeling te maken naar woonmilieus worden ten slotte ook de coördinaten van winkelcentra, het aantal reisminuten naar de centra (2002) en de Vinexgebieden (1998) gebruikt.

Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie

